

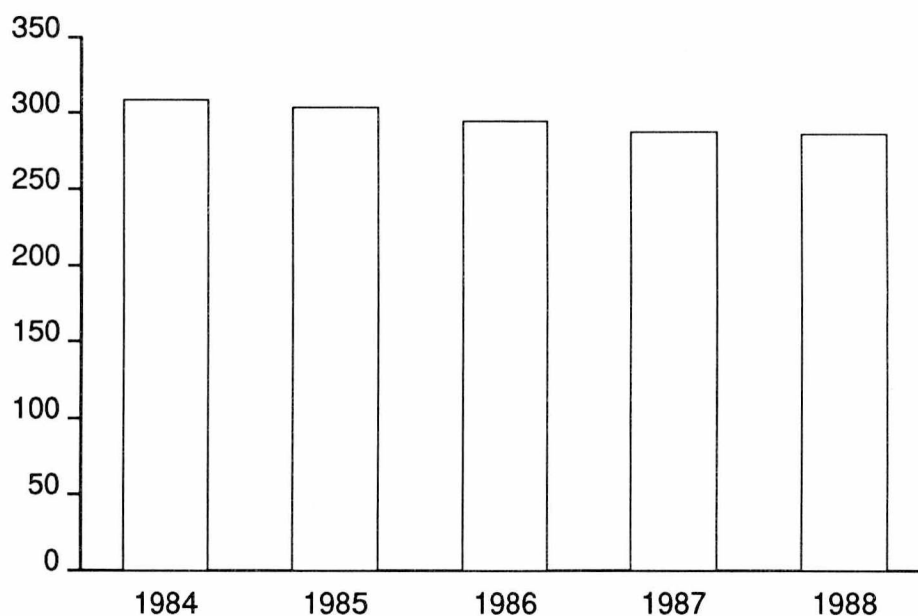
Linja-autoliikenteen tilinpäätöstilasto

Tilastotarkisto
Statistiska källor

1988

15.11.1989

Matkustajamäärät 1984 -1988
miljoonaa henkilöä

Katsaus

Matkustajamäärän väheneminen jatkuu

Linja-autoyrietykset kuljettivat viime vuonna vajaat 286 miljoonaa matkustajaa. Luku ei ole täysin vertailukelpoinen vuoden 1987 tiedon kanssa, koska viime vuoden tilastossa on mukana kolme yli sadan hengen yhtiöitettystä yritystä, jotka olivat aikaisemmin osana kuorma-autoliikenteen yritystä. Vertailukelpoinen vähennys on seitsemän miljoonaa matkustajaa, saman verran kuin vuotta aikaisemmin. Kuljetettujen henkilöiden määrä on pudonnut jatkuvasti: vuonna 1983 matkustajia oli 324 miljoonaa, kahta vuotta myöhemmin enää 304 miljoonaa.

Henkilöautokannan voimakas kasvu on tärkeä syy matkustajien kaikkoomiseen linja-autoista. Viime vuonna rekisteröitiin yli 174 000 uutta henkilöautoa, peräti 22 000 enemmän kuin vuonna 1987. Ensirekisteröinnit ovat lisääntyneet jatkuvasti vuodesta 1983, jolloin rekisteriin merkittiin 120 000 uutta henkilöautoa.

Liikevaihdon kasvu nopeutui

Liikevaihtoa linja-autoilijat keräsivät vuonna 1988 yli 2,5 miljardia markkaa. Liikevaihto ilman yhtiöitettymiä yrityksiä kasvoi lähes kahdeksan prosenttia edellisvuodesta, selvästi enemmän kuin vuosina 1986 ja 1987.

Linja-autoliikenteen taksoja korotettiin kaksi kertaa viime vuoden aikana: ensimmäisen kerran 1.1.1988 noin 4,5 prosenttia ja toisen kerran 1.12.1988 keskimäärin kahdeksan prosenttia.

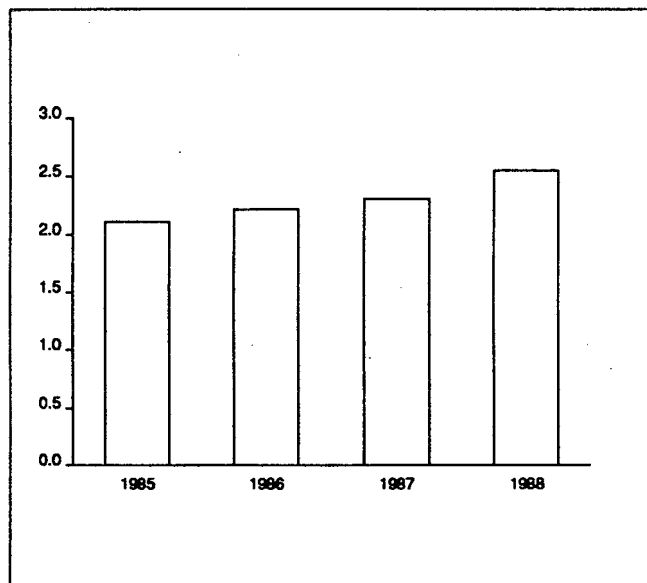
Käyttökateprosentti laski hieman

Käyttökate kertyi 533 miljoonaa markkaa, 21 prosenttia liikevaihdosta. Osuus liikevaihdosta on laskenut vajaan prosentin viime vuonna. Vuodesta 1984 jatkunut käyttökateprosentin kasvu näyttää nyt pysähtyneen. Kun oikaistu tulos (kirjanpidon voitto ja varausten lisäys) viime vuonna kuitenkin parani, pysyi toimialan kannattavuus suunnilleen ennallaan.

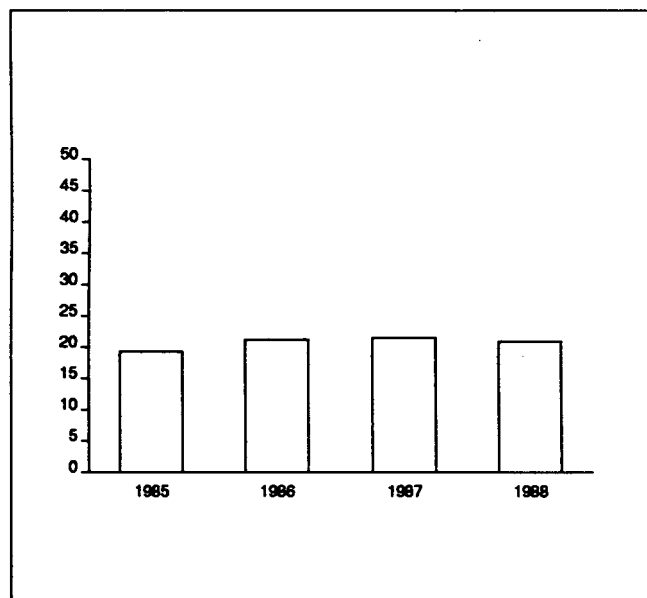
Käyttökate kasvoi yli kuusi prosenttia vuodesta 1987, saman verran kuin vuotta aikaisemmin. Kasvu on hidastunut selvästi, sillä vuosina 1985 ja 1986 käyttökate kohosi yli 15 prosenttia vuodessa.

Henkilöstökulujen osuus liikevaihdosta kasvoi yhä

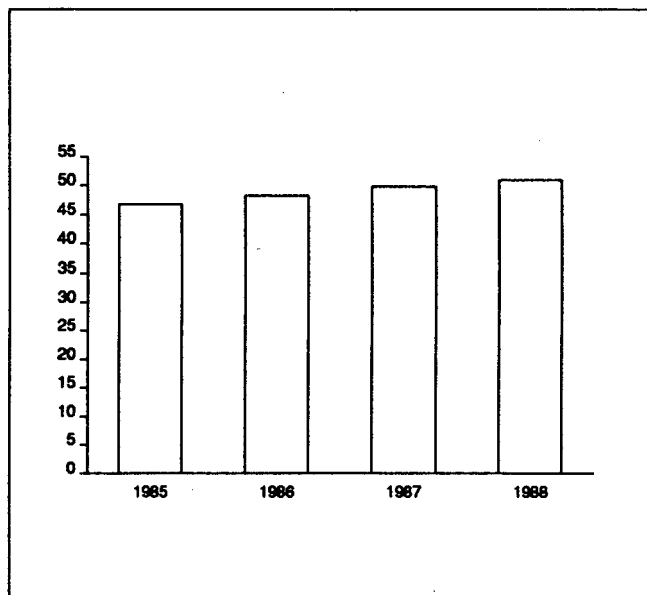
Linja-autoliikennöitsijät työllistivät viime vuonna 11 800 henkeä. Linja-autonkuljettajia oli kolme neljänestä koko henkilöstöstä. Ilman yhtiöitettymiä yrityksiä henkilöstön määrä pysyi ennallaan. Viiden viimeisen vuoden aikana koko linja-autoliikenteen henkilöstö on supistunut 400 hengellä.

Kuvio 1. Liikevaihto, miljardia markkaa.

Kuvio 2. Käyttökate, % liikevaihdosta.

Kuvio 3. Henkilöstökulut, % liikevaihdosta.

Henkilöstökulujen (palkat ja sosiaaliturvakulut) osuus liikevaihdosta oli viime vuonna 51 prosenttia. Nousua oli prosenttiyksikön verran vuodesta 1987. Jo usean vuoden ajan henkilöstökulut ovat kasvaneet liikevaihtoa nopeammin. Vuonna 1983 henkilöstökuluihin käytettiin alle 46 prosenttia liikevaihdosta.

Työntekijää kohti maksettiin henkilöstökuluja vuonna 1988 yli 110 000 markkaa, 9600 markkaa edellisvuotista enemmän. Liikevaihtoa henkilöä kohti kertyi runsaat 216 000 markkaa, kasvua vuodesta 1987 oli seitsemän prosenttia.

Poltto- ja voiteluainekulut entistä pienemmät

Poltto- ja voiteluaineisiin linja-autoyritykset kuluttivat vuonna 1988 lähes 216 miljoonaa markkaa. Vähennys viime vuonna oli melkein viisi prosenttia, toissa vuonna puolisoista prosenttia.

Viime vuonna poltto- ja voiteluaineisiin kului 8,5 prosenttia liikevaihdosta. Vuonna 1985 niiden osuus liikevaihdosta oli peräti 14,4 prosenttia. Öljyn maailmanmarkkinahinnan huomattava alentuminen vähensi poltto- ja voiteluaineiden osuutta yli neljä prosenttiyksikköä vuoteen 1986, jonka jälkeen lasku on ollut tasaisempaa.

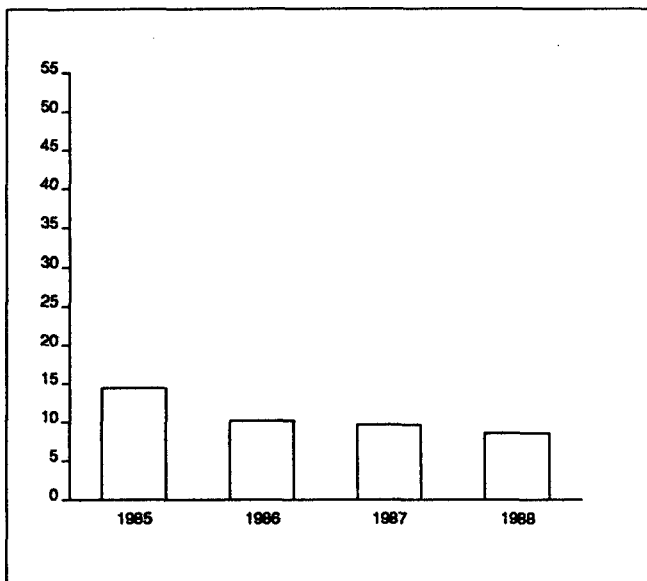
Poltto- ja voiteluainekulut ajokilometriä kohti ovat kolmena viime vuonna olleet selvästi alle 50 penniä, laskua vuodesta 1985 on parisenkymmentä penniä.

Velat kasvavat edelleen

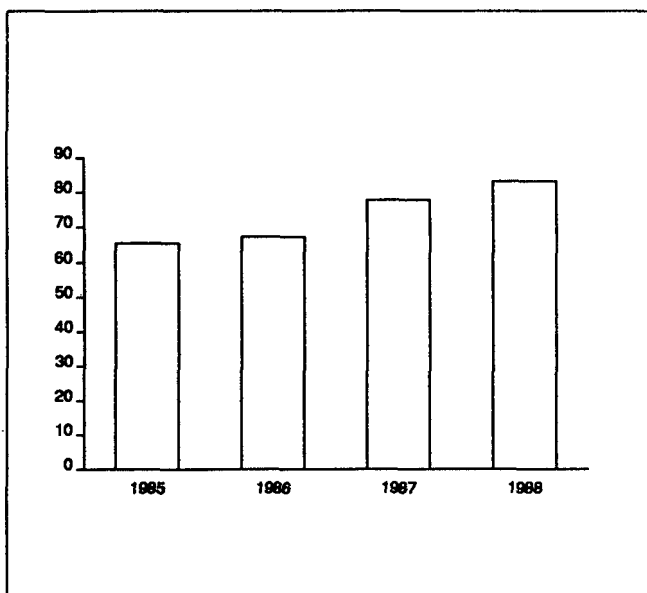
Vierasta pääomaa linja-autoyrityksillä oli tilikauden 1988 päättyessä 2,1 miljardia markkaa. Velat kasvoivat edellisestä vuodesta lähes viidenneksen, joskin vertailukelpoinen muutos oli 11 prosenttia.

Suhteellinen velkaantuneisuus (vieras pääoma/liikevaihto) lisääntyi viime vuonna runsaat viisi prosenttiyksikköä. Edellisvuoteen verrattuna velkaantumisen kasvu tosin hidastui selvästi, sillä vuonna 1987 velkaantuminen lisääntyi kymmenneksellä. Velkojen osuus liikevaihdosta on kasvanut jatkuvasti vuodesta 1982 lähtien, jolloin vierasta pääomaa oli vain puolet liikevaihdosta, vuonna 1988 jo 83 prosenttia.

Vieraan pääoman osuus taseesta on koko 1980-luvun ollut lähes ennallaan. Viime vuonna velkaantumisaste oli 77,6 prosenttia, hieman vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. 1980-luvun korkein velkaantumisaste kirjattiin vuonna 1984, jolloin vieraan pääoman osuus taseesta oli 79,2 prosenttia.

Kuvio 4. Poltto- ja voiteluainekulut, % liikevaihdosta.

Kuvio 5. Vieras pääoma, % liikevaihdosta.

Tuoteseloste

Linja-autoliikenteen tilinpäätöstilasto perustuu tilinpäätös- ja toimialatietoihin tilikaudelta, jotka päättyivät 1.4.1988-31.3.1989 välisenä aikana, yleensä vuoden 1988 lopussa.

Tilastoyksikkö on päätoimintanaan linja-autoliikennettä harjoittava yritys. Perusjoukon muodostavat Linja-autoliiton jäsenyritykset.¹ Nämä linja-autoilijat kattavat koko yritysmuotoisen linja-autoliikenteen, jota tilaston on tarkoitus kuvata. Valtion ja kuntien liikelaitosten harjoittama linja-autoliikenne ei kuulu tämän tilaston kuvausalueeseen: mm. posti- ja telelaitoksen bussit sekä Helsingin, Turun ja Tampereen liikennelaitokset eivät ole mukana. Näillä oli viime vuonna noin tuhat linja-autoa.

Perusjoukko on ositettu viiteen suruusluokkaan henkilöstön määrän mukaan. Kaksi ylintä suruusluokkaa (henkilöstö yli 50) ovat tiedustelussa mukana kokonaan, muista suruusluokista on poimittu otos. Tilikauden 1988 perusjoukossa oli 407 linja-autoilijaa. Otokseen sisältyi 165 yritystä, joista 144 hyväksyttiin korotuksen perustaksi. Näiden yritysten tilinpäätöstiedot on korotettu kuvaamaan koko yritysmuotoista linja-autoliikennettä. Korotusmuuttujana on

käytetty henkilöstön määrää. Korotuksen osuus koko toimialan liikevaihdosta vuonna 1988 oli 25,2 prosenttia.

Liikenteen lopullisessa tilinpäätöstilastossa linja-autoliikenne on omana toimialanaan. Lopullisessa tilastossa tiedot ovat eriteltympiä kuin tässä julkaisussa. Lisäksi siinä julkaistaan tuloslaskelma- ja tasetiedot yrityksistä, joiden henkilöstömäärä on 100 tai enemmän. Liikenteen tilinpäätöstilasto 1988 ilmestyy maaliskuussa 1990.

Tietojen vertailukelpoisuudesta

Tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisten vuosien kanssa. Oy Pohjolan Liikenne Ab:n yhtiöittämisen takia tilastossa on mukana kolme uutta yli sadan hengen yritystä. Aikaisemmin nämä linja-autoilijat olivat Oy Pohjolan Liikenne Ab:n osana kuorma-autoliikenteen toimialalla. Yhtiötetyt yritykset kasvattivat vuoden 1988 lukuja noin 2 - 4 prosenttia edellisvuodesta. Seuraavassa taulukossa esitetään keskeisten tietojen vertailukelpoiset muutokset.

Vertailukelpoisia muutoksia vuodesta 1987 vuoteen 1988

	%
Liikevaihto	7,6
Poltto- ja voiteluainekulut	- 4,8
Palkat ja sosiaaliturvakulut	9,1
Käyttökate	6,4
Poistot	7,0
Oikaistu tulos	29,4
Tulorahoitus	12,3
Nettoinvestoinnit	- 9,0
Henkilöstö	- 0,1
Linja-autonkuljettajat	0,8
Linja-autot	- 0,1
Ajokilometrit linja-autoilla	1,0
Matkustajamäärä	- 2,5

¹ Linja-autoliiton jäsenluettelo 1.6.1989.

**TULOSLASKELMAN ERIÄ JA TUNNUSLUKUJA
RESULTATRÄKNINGENS POSTER OCH RELATIONSTAL**

	1986	1987	1988
(erät prosentteina liikevaihdosta) (poster i procent av omsättning)			
Liikevaihto	2217,53 mmk	2307,20 mmk	2550,72 mmk
Omsättning	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Aineet ja tarvikkeet/Tavarat	370,17 mmk	412,32 mmk	454,83 mmk
Material och förnödenheter/Varor	16,7 %	17,9 %	17,8 %
siitä poltto- ja voiteluaineet	225,38 mmk	221,68 mmk	215,89 mmk
därav bränslen och smörjmedel	10,2 %	9,6 %	8,5 %
siitä renkaat	37,53 mmk	35,89 mmk	37,58 mmk
därav däck	1,7 %	1,6 %	1,5 %
Palkat ja sosiaaliturvakulut	1069,02 mmk	1148,57 mmk	1299,28 mmk
Löner och socialskyddskostnader	48,2 %	49,8 %	50,9 %
Käyttökate	469,22 mmk	499,42 mmk	532,69 mmk
Driftsbidrag	21,2 %	21,6 %	20,9 %
Poistot	287,64 mmk	317,17 mmk	348,90 mmk
Avskrivningar	13,0 %	13,7 %	13,7 %
Liikevoitto	181,58 mmk	182,25 mmk	183,79 mmk
Rörelsevinst	8,2 %	7,9 %	7,2 %
Korkotuotot	16,43 mmk	30,16 mmk	39,36 mmk
Ränteintäkter	0,7 %	1,3 %	1,5 %
Korkokulut	115,33 mmk	135,70 mmk	160,48 mmk
Räntekostnader	5,2 %	5,9 %	6,3 %

TULOSLASKELMAN ERIÄ JA TUNNUSLUKUJA (jatkuu)
RESULTATRÄKNINGENS POSTER OCH RELATIONSTAL (fortsätter)

	1986	1987	1988
(erät prosentteina liikevaihdosta) (poster i procent av omsättning)			
Välittömät verot	22,77 mmk	24,27 mmk	18,59 mmk
Direkta skatter	1,0 %	1,1 %	0,7 %
Varausten lisäys	60,62 mmk	59,10 mmk	50,37 mmk
Ökning av reserveringar	2,7 %	2,6 %	2,0 %
Kirjanpidon voitto	37,11 mmk	37,83 mmk	72,21 mmk
Bokföringens vinst	1,7 %	1,6 %	2,8 %
Oikaistu tulos (1)	97,73 mmk	96,93 mmk	122,58 mmk
Korrigerat resultat (1)	4,4 %	4,2 %	4,8 %
Tulorahoitus (2)	385,36 mmk	414,10 mmk	471,48 mmk
Internfinansiering (2)	17,4 %	17,9 %	18,5 %

 (1) Kirjanpidon voitto
 Bokföringens vinst

+ Varausten lisäys
 + Ökning av reserveringar

(2) Käyttökate
 Driftsbidrag

+ Muut tuotot
 + Övriga intäkter

 - Muut kulut
 - Övriga kostnader

 - Korkokulut
 - Räntekostnader

 - Välittömät verot
 - Direkta skatter

**MUITA TUNNUSLUKUJA
ÖVRIGA RELATIONSTAL**

	1986	1987	1988
Vieras pääoma / Liikevaihto (%)			
Främmande kapital / Omsättning (%)	67.4	77.9	83.2
Tulorahoitus / Nettoinvestoinnit (%)			
Internfinansiering / Nettoinvesteringar (%)	114.7	76.0	105.2
Nettoinvestoinnit / Liikevaihto (%)			
Nettoinvesteringar / Omsättning (%)	15.1	23.6	17.6
Poistot / Nettoinvestoinnit (%) (1)			
Avskrivningar / Nettoinvesteringar (%) (1)	100.3	67.5	90.4
Poistoprosentti (2)			
Avskrivningsprocent (2)	25.9	24.9	24.2
Rahoitusomaisuus / Lyhytaikainen vieras pääoma			
Finansieringstillgångar / Kortfr. främmande kapital	0.91	0.92	0.88
Omavaraisuusaste (%) (3)			
Soliditet (%) (3)	24.0	22.0	22.4
Liikevaihto / Henkilöstö (1000 mk)			
Omsättning / Personal (1000 mk)	192.0	202.2	216.4
Jalostusarvo / Henkilöstö (1000 mk) (4)			
Förädlingsvärde / Personal (1000 mk) (4)	137.1	147.9	159.2

(1) Laskettu koneista, kalustosta ja kuljetusvälineistä
Beräknats av maskiner, inventarier och transportmedel

(2) Laskettu koneista, kalustosta ja kuljetusvälineistä ennen poistoja
Beräknats av maskiner, inventarier och transportmedel före avskrivningar

(3) Oma pääoma + varaukset + arvostuserät / Tase yhteensä
Eget kapital + reserveringar + värderingsposter / Balans sammanlagt

(4) Jalostusarvo = käyttökatte + palkat + sosiaaliturvakulut + vuokratulot
Förädlingsvärde = driftsbidrag + löner + socialskyddskostnader + hyreskostnader

**TASEEN RAKENNE
BALANSSTRUKTUR**

	1986		1987		1988	
VASTAAVAA AKTIVA	mmk	%	mmk	%	mmk	%
Rahoitusomaisuus						
Finansieringstillgångar	542.04	27.6	628.11	27.3	754.64	27.6
Vaihto-omaisuus						
Omsättningstillgångar	42.08	2.1	73.98	3.2	119.78	4.4
Käyttöomaisuus						
Anläggningstillgångar	1376.16	70.0	1590.32	69.1	1850.17	67.7
Muut pitkäaikaiset sijoitukset						
Övriga långfristiga placeringar	6.23	0.3	5.82	0.2	6.21	0.2
Arvostuserät						
Värderingsposter	0.31	0.0	4.81	0.2	4.02	0.1
YHTEENSÄ SAMMANLÅG	1966.82	100.0	2303.04	100.0	2734.82	100.0

**VASTATTAVAA
PASSIVA**

Lyhytaikainen vieras pääoma						
Kortfristigt främmande kapital	594.98	30.3	683.77	29.7	860.14	31.5
Pitkäaikainen vieras pääoma						
Långfristigt främmande kapital	899.87	45.8	1112.94	48.3	1261.11	46.1
Arvostuserät						
Värderingsposter	4.66	0.2	4.36	0.2	8.13	0.3
Varaukset						
Reserveringar	205.33	10.4	232.07	10.1	292.72	10.7
Oma pääoma						
Eget kapital	261.98	13.3	269.90	11.7	312.72	11.4
YHTEENSÄ SAMMANLÅG	1966.82	100.0	2303.04	100.0	2734.82	100.0

**KÄYTTÖMAISUUDEN MUUTOKSET
FÖRÄNDRINGAR I ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR**

	1986	1987	1988
LISÄYKSET (hankintameno)			
ÖKNINGAR (anskaffningsutgift)	438,15 mmk	633,17 mmk	697,78 mmk
siitä koneet, kalusto ja kulj.välineet			
därav maskiner, invent. & transp.medel	339,19 mmk	499,58 mmk	511,86 mmk
VÄHENNYKSET (luovutushinta)			
MINSKNINGAR (överlåtelsepris)	102,30 mmk	88,57 mmk	249,56 mmk
siitä koneet, kalusto ja kulj.välineet			
därav maskiner, invent. & transp.medel	72,06 mmk	58,43 mmk	151,35 mmk
NETTOINVESTOINNIT (1)			
NETTOINVESTERINGAR (1)	335,85 mmk	544,60 mmk	448,22 mmk
siitä koneet, kalusto ja kulj.välineet			
därav maskiner, invent. & transp.medel	267,13 mmk	441,15 mmk	360,51 mmk
POISTOT			
AVSKRIVNINGAR	291,18 mmk	317,88 mmk	349,64 mmk
siitä koneet, kalusto ja kulj.välineet			
därav maskiner, invent. & transp.medel	267,96 mmk	297,86 mmk	326,01 mmk

(1) Lisäykset ./.. vähennykset
 Ökningar ./.. minskningar

**MYYNITUOTOT
FÖRSÄLJNINGSINTÄKTER**

	1986	1987	1988
Kertaliput	787,95 mmk	772,63 mmk	831,82 mmk
Engångsbiljetter	35,3 %	33,2 %	32,3 %
Alennusliput	335,56 mmk	361,58 mmk	391,17 mmk
Rabattbiljetter	15,0 %	15,5 %	15,2 %
Linjaliikenteen lisäkorvaukset	-	57,86 mmk	76,14 mmk
Linjetrafikens tilläggsersättningar	-	2,5 %	2,9 %
Pitkäaikaiset sopimussajot	578,93 mmk	618,99 mmk	671,02 mmk
Körningar enligt långtidsavtal	25,9 %	26,6 %	26,0 %
Kotimaiset tilausajot	299,45 mmk	312,93 mmk	354,95 mmk
Beställningskörningar inom landet	13,4 %	13,4 %	13,8 %
Ulkomaiset tilausajot	51,47 mmk	55,85 mmk	63,97 mmk
Beställningskörningar i utlandet	2,3 %	2,4 %	2,5 %
Muu linja-autoliikenne	84,07 mmk	76,41 mmk	82,32 mmk
Övrig busstrafik	3,8 %	3,3 %	3,2 %
LINJA-AUTOLIIKENNE YHTEENSÄ	2137,43 mmk	2256,25 mmk	2471,39 mmk
BUSSTRAFIK SAMMANLAGT	95,7 %	96,9 %	95,9 %
Muu liiketoiminta	97,07 mmk	72,17 mmk	104,56 mmk
Övrig affärsverksamhet	4,3 %	3,1 %	4,1 %
MYYNITUOTOT YHTEENSÄ	2234,50 mmk	2328,42 mmk	2575,95 mmk
FÖRSÄLJNINGSINTÄKTER SAMMANLAGT	100,0 %	100,0 %	100,0 %

AJOKILOMETRIT KÖRKILOMETER

		1986	1987	1988
Linjaliikenne (1)	milj.km	363.40	357.91	370.17
Linjetrafik (1)	%	78.5	77.5	77.2
Kotimaiset tilausajot	milj.km	66.13	68.50	74.68
Beställningskörningar inom landet	%	14.3	14.9	15.6
Ulkomaiset tilausajot	milj.km	11.81	12.62	12.84
Beställningskörningar i utlandet	%	2.5	2.7	2.7
Huolto- ja varavaunujen ajot	milj.km	16.92	18.57	17.75
Körningar med service- och reserv- vagnar	%	3.7	4.0	3.7
LINJA-AUTOLIIKENNE YHTEENSÄ	milj.km	458.26	457.60	475.44
BUSSTRAFIK SAMMANLAGT	%	99.0	99.1	99.2
Liikenne muilla autoilla	milj.km	4.46	4.21	4.01
Trafik med övriga bilar	%	1.0	0.9	0.8
AJOKILOMETRIT YHTEENSÄ	milj.km	462.72	461.81	479.45
KÖRKILOMETER SAMMANLAGT	%	100.0	100.0	100.0

(1) sekä pitkäaikaiset sopimussajot
samt körningar enligt långtidsavtal

**MUITA LINJA-AUTOLIIKENTEE TIETOJA
ÖVRIGA UPPGIFTER OM BUSSTRAFIK**

	1986	1987	1988
Henkilöstö yhteensä			
Personal sammanlagt	11548	11413	11787
siitä linja-autoliikenteen kuljettajat			
därav busstrafikens chaufförer	8454	8350	8658
Kuljetusvälineet yhteensä			
Transportmedel sammanlagt	7385	7369	7509
siitä linja-autot			
därav bussar	6887	6866	7000
Istumapaikat (1000 kpl)			
Sittplatser (1000 st)	327.8	328.3	335.5
Matkustajamäärä (1000 000 henkilöä)			
Passagerarantal (1000 000 personer)	294.5	287.3	285.6

PL-PB 504
00101 Helsinki-Helsingfors

Virkalähetys
Tjänsteförsändelse

Linja-autoliikenteen tilinpäätöstilasto

1988

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Central Statistical
Office of Finland

Enterprises
1989:18

Tiedustelut: Förfrågningar

Veikko Kauranen
Seppo Lainela
(90) 17 341

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta — Pris

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

10 mk

ISSN 0784-8463
= Yritykset
ISSN 0784-9028